

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1958 – 1974 Döneminde Kıbrıs'da Yaşanan
Canlı Hatıralar

Mezuniyet Çalışması

Zalihe FEDAI

Mezuniyet Çalışması Danışmanı
Doç.Dr Bülent Yorulmaz

Lefkoşa-2000

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN VE EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1958 – 1974 Döneminde Kıbrıs'da Yaşanan
Canlı Hatıralar

Mezuniyet Çalışması

Zalihe FEDALİ

Mezuniyet Çalışması Danışmanı
Doç.Dr. Bülent Yorulmaz

Lefkoşa-2000

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Giriş	2
1958'de Yaşanan Olaylar	
Arif .S. Kırdagın kendisinde iz bırakan anıları	3
Salih Gülerca'nın anılarından	6
1959'da Yaşanan Olaylar	
Semih Erciyes'in anısı	8
1963'te Yaşanan Olaylar	
Arif.S.Kırdag'ın 1963'te yaşadıkları	10
Kemal Töre'nin köyündeki anılarından	12
Salih Gülerca'nın 1963'teki anılarından	15
Sevim Kızılova'nın çocukluk anısı	17
Mehmet Ülgen'in anılarından	19
1966'da Yaşanan Olaylar	
Semih Erciyes'in bir anısı	21
1974'te Yaşanan Olaylar	
Hüseyin Sezer. Mustafa Orhan'ın anısına	22
Kemal Töre'nin kuzeye geçişi	24
Mustafa Özşekerin mücahitlik anıları	25
Salih Gülercan'ın 1974'teki anılarından	32
Şevket Fedai'nin 1974'teki anılarından	34

ÖNSÖZ

Kıbrıs Türkü bu günlere gelebilmek için büyük bağımsızlık savaşı vermiş, kan dökmüş ve bugünkü Kuzey Kıbrıs Cumhuriyetini kurmuştur.

1 Nisan 1955'te kurulan E.O.K.A tedhiş örgütü, Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak düşüncesiyle , kanlı eylemlerine başlamış, çoluk çocuk , yaşlı genç kadın erkek demeden toplu katliamlara girişmiştir. Rumların bu girişimlerine karşı , Kıbrıs Türkü Ruma asla boyun eğmeden savaşmış Türkiye'nin gerçekleştirmiş olduğu 20 Temmuz Barış Harekatı sonucunda ise bağımsızlığına kavuşmuştur.

Bu tarihi süreç içerisinde, Kıbrıs Türkü'nün yaşadığı bu unutulmaz olaylar , her Kıbrıslı Türkün hayatına damgasını vurmuştur.Bunu da yapmış olduğum söyleşilerde anladım.İnsanlar başından geçen olayları anlatırken , onların zorlanarak , acı çekerek hatta ağlayarak konuştuklarına şahit oldum . bu gördüklerim ve duyduklarım beni çok etkilemiştir.Çünkü bu insanların kimisi evini yurdunu bırakmış , kimisi arkadaşını kimisi sevdiklerini kaybetmişti.Bu günlere gelmenin hiç de kolay olmadığını , onların vermiş olduğu mücadeleler ve dökmüş oldukları kanlar sayesinde.

Mezuniyet çalışmamda bana yardımlarını esirgemeyen, Sayın Hocam Bülent Yorulmaz'a ve bana büyük yardımları dokunan Hüseyin Sezer, Arif Salih Kırdag, Kemal Töre, Sevim Kızılova, Mehmet Ülgen ,Mustafa Özşeker, Sevinç Üçüz, Salih Gülercan , Semih Erciyes ve babam Şevket Fedai' ye teşekkürlerimi bir borç sayarım.

GİRİŞ

Tarih boyunca değişik coğrafyalarda sayısız devletler kuran Türk milletinin Doğu Akdeniz’de bulunduğu konumu itibarıyla, önem arz eden adanın geçmişi 1571 ,adanın Osmanlı Devleti tarafından fethine kadar gider.

80,000 şehit vererek aldığı Kıbrıs adasının yaptığı imar faaliyetleriyle her bakımdan Türk yurdu haline getiren Osmanlı Devleti, 1877-1878 Osmanlı Rus savaşında içinde bulunduğu durumdan dolayı, adayı İngilizlere kiralamıştır.1878’den Kıbrıs cumhuriyetinin sonuna kadar İngiliz idaresinde yaşamak zorunda kalan tarih boyunca hür yaşamış , esaret altında yaşamaya alışık olmayan Kıbrıs Türkü bir yandan adanın sahibi olan İngilizlerle diğer bir yandan da onların kol kanat gerdiği Rumlara karşı, bir var oluş ve kimlik savaşı vermiştir.Tarihi Rum –Yunan ideali olan Megali idea düşüncesini gerçekleştirmek ve bu anlamda, Kıbrıs’ı Yunanistan’a bağlamak isteyen Rumlar birçok girişimlerde bulunmuşlardı. 1 Nisan 1955’de kurulan E.O.K.A Rumların silahlı anlamda verdikleri mücadelenin başarısızlığından dolayı uluslararası zeminde kurdurmaya çalıştıkları Kıbrıs Cumhuriyetinin Enosis’e giden yolda bir sıçrama tahtasıolarak düşünerek emellerini gerçekleştirmek istemişlerdi.Kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti 21 Aralık 1963 Rum tedhiş hareketleri sonucunda yıkılmış ve Kıbrıs Türkü için başlayan karanlık günler 20 Temmuz 1974’e kadar sürmüştür.

11 yıl süren bu zulüm ve katliamlarda ne pahasına olursa olsun sahip olduğu Türklük ve özdeğerleri uğruna savaşıyan Kıbrıs Türkü verdiği mücadele ile destanlaşmıştır.

ARİF SALİH KIRDAĞ'IN KENDİSİNDE İZ BIRAKAN ANILARI

Bu konuşmayı yapmamızın nedeni, tarafsız bir seslenişi kendi dimağında ortaya koymaktır. Ben ta 1960' lardan beri babalarımızın, amcalarımızın mücadelede, teşkilat döneminde, hatta ondan evvel bölgesel savunma örgütleri , Kara Çete volkan oluşumlarının dakonuşulduğu dönemde hırsız kulak misafiri olarak anlatımımı yapmaktayım. 1958'lerde, ailemle birlikte Minareliköy'de oturmaktaydım. Bu köy, Rum ve Türklerin yaşadığı bir köy idi. Kıbrıs Türkleri 250, Kıbrıs Rumları 650 civarında idi. Aynı okulları aynı kahvehaneleri vardı. Bu kahvehanelere Rum ve Türkler geliyor, Rumlar Türklerle dostluk maçları yapabiliyordu. Fakat sessiz ve derinden babalarımızın birtakım uyarılarıyla karşılaşılıyordu. Daha dikkatli olmamızı söylüyorlardı. Rumların bize kötülük yapabileceklerini hissetmeye başlamıştık. Bu sıralarda gördüğümüz olaylar, zaman zaman Rum gençlerinin Zidop Enosis! Zido Enosis! diye bağırdıklarını, özellikle Türk mahallerinde Yunan bayraklarını açıp, geçtiklerini görüyorduk. Bunlar da utarıcı oluyordu. Bu uyarılar çevresinde 1958'lere gelindiğinde, Rumlar Türkleri istemedikleri, bunu da Türkleri istemediklerini, sezinleyebiliyorduk. Bu arada öğretmenlerimizin de özellikle ikinci öğretmenimizin daha milliyetçi, daha çok Rumların yaptıkları hareketlere karşı dikkatli olmamızı, Rumların ne istediklerini, nasıl davranmamızı gerekterdiğini bize anlatmaya çalışıyordu. Yaşam devam ediyordu. Ama biz çocuklar olarak, büyüklerimiz tarafından, korunmaya alınıyorduk. 1958 yılının başlarında E.O.K.A. !E.O.K.A! diye Rum çocuklarının sokaklarda bağırdıklarını duyardık. İlk E.O.K.A'ları da gördük diyebilirim. Kardeşimle birlikte görmüştüm. Köyümüzün kuzey doğusunda bulunan, Değirmenlik Başpınar'ı suları köyümüzün merasına, mesarya istikameyine kaybolmadan yere çekmesini önlemeden, akıtma sistemi olan beton arıtma sisteminin yapılması için, o devirlerde İngiliz yönetiminin yaptırdıkları bu arıtmaların

yapılmasını engelleyerek,Rumların hoşnutsuzluğunu sağlamak,sömürge idaresi tarafından, yani İngilizlerin yönetimini Kıbrıs'ta istemeyen E.O.K.A. İngilizleri başarısız göstererek,Kıbrıs Rumları halkının refahını istemez göstererek,Rumlar arasında bir hoşnutsuzluk yaratmak isteyen E.O.K.A. Bu sistemleri havaya uçurtmaya gelen çetelerini çok yakın bir mesafeden önümüzden geçtiklerini ve bu makinelere bomba yerleştirdiklerine şahit olduk.Nasıl şahit olduk?Orada yakın bir mesafedeki görüş alanımız içerisinde bulunan,bir kağıt içerisindeki demetler üzerinde oynarken,tesadüfen şahit olduk.Onların yüzleri kar maskeli ve ilginç şey başlarında teke boynuzu gibi çıkıntılar var idi.Hatırladığım kadarıyla mavi cellabiya giymişlerdi.E.O.K.A'cılarının tipik elniseleri ve giyiniş şekilleriydi.Önce siniyoruz,sonra bir korkuya kapılıyoruz.Kağından atlıyoruzKağından atladığımızı da görüyorlar.Hatta dönüp de bize baktıklarını,gitsinler gibisinden el işareti de yaptıklarını hayal meyal hatırlıyorum.Ellerinde küçük silah da olduğunu görüyorum.Bize ateş etmediler.Koşa koşa evlerimize gittik. Anneme E.O.K.A'cı gördüm!E.O.K.A'cı gördüm!diye bağırarak eve koştuk.Onlara E.O.K.C.'cı dememizin sebebi herhalde annelerimizden babalarımızdan onların korkunç olduklarını duymamızdan dolayıdır.İngilizler E.O.K.A'yla bahsedemeyeceklerini anlayınca,Kıbrıslı Türkleri İngiliz ordusu altında silahlandırıp,Oksidari Polis, komando olarak eğitim yaptırıp,İngilizlerin komutasında E.O.K.A.'cılara karşı savaştırıyordu.Rumlar Türklerin,İngiliz saflarında E.O.K.A.'ya karşı savaştırıldıklarını bildikleri için,bu defa İngilizlere karşı olan kin,sözde Kıbrıs'ıYunanistan'a bağlamak kavgası,Türkleri de Kıbrı'ta yok etmekle sağlanabileceği imajına dönüştüğünü söyleyebilirim.Rumların Türklere karşı esas kinlenmesi,fiilen İngilizlerin Türkleri komanda yapmasıyla alevleniyor.O zaman Rumlar İngilizleri değil,Türkleri yok etme düşüncesiyle hareket etmeye başlıyorlar.Daha sonra bunu yaşadığımızı görüyoruz.Bu dönemde

yine,annelerimizin,babalarımızın gizli gizli ahırlarda silah eğitimi yaptığını,bazı silahları sildğini,fısıldaşmalarında,bazı tekbirler alındığını görüyord.Hatta zaman zaman bize bir şey görürsek bile söylememiz için sıkı sıkı tembih ediyorlardı.Birtakım askeri savunma tekbirlerinin alındığını görüyorduk.Örneğin annemin yattığı odada,mermerlerin altında,silah saklıyorlardı.Silahlar onun altında gömülüydü.Ağılın yanındaki samanlığın altında da cephanesi gömülüydü.Köyde Rumlara karşı örgütlenmemiz bu şekilde devam ediyordu.

Minareliköy

1951

SALİH GÜLERCAN'NIN ANILARINDAN

1958'e E.O.K.A. kuruldu.Bizim teşkilatımız T.M.T. gizli olarak bizde kurulmuştu.T.M.T.'ye belli şahıslar yazılıydı.Taşkilata ait silahlar köyde gömülüydü.E.O.K.A.'nın kuruluşu Rumların İngilizlere karşı ceepe almasına neden olmuştu.Daha sonra Rumlar İngilizleri saf dışı bıraktıkları zaman,Cumhuriyete el koyup Türklerin üzerine yürümeye başladılar.Türkleri ne zaman bulsalar ezerlerdi, bir köyden öbr köye geçitmezlerdi.Türklerin sözü hiçbir yerde geçmezdi.Rumların dediği olurdu.Olaylar sürekli olarak Türklerin aleyhine gelişmekteydi.Köyümüz Vreçça'dan Bafa gitmek için çıkardık önümüzde birçok barikatla karşılaştık.Birleşmiş Milletler vasıtasıyla kasabaya gider gelirdik.1963 yılı idi iki bas dolu köylü kasabaya gittikHulus diye bir arkadaş,Ahmet ıstahdera'nın vardı.Daha bir çok kişi yanımızda vardı.Bas köylülerle dolu idi.Şöforümüz Canip isminde bir köylü idi.Amerget denilen yerde,burası bir tepenin üstünün adı idi.Rumlar silahlı paltalı,nacaklı ve topuzlarla karşı tepenin üzerindeydi.Yolun ortasına ise bir cira oturttular.Şöfer geçmek ister fakat Rumlar engelliyordu.Çok geçmeden Birleşmiş Milletler geldi.Cirayı yoldan aldılar.Eğer bugün Birleşmiş Milletler olmasaydı Rumlar hepimizi öldürecekti.Böyleliyan Amerke'te geldik.Amerket'te bekci vardı.Aynı şekilde,Pentalya,Cilinya gibi köylerde de bekciler vardı.Bu bekciler gidip gelişlerimize engel oluyorlardı.Bu bekciler devamlı bize zorluk çıkarıyorlardı.

SEMİH ERCİYES'İN ANISI

Rumlar 1955 yıllarında Türklere karşı acımasızca eylemler yapmaya başlamışlardı. Kıbrıslı Türkler olarak yavaş yavaş kendi içimizde örgütlenmeye başladık. Bu dönemde Kıbrıs Türkleri ve Rumların kanlı eylemlerine başlaması üzerine , 1958'de T.M.T gerçekten büyümeye ve örgütlenmeye balayarak, bir yer altı teşkilatı olmaya başladı. Bu teşkilat Kıbrıs Türkünün savunmasında büyük bir rol oynayacağı hakikatti. Bunun gerçekleştirilmesi için , iyice eğitilmesi gereken T.M.T persenolenin Türkiye'de Ankara yakınlarında özel bir eğitim kampı kurulmuştur . Ben de o eğitim kapına gidenlerdenim. Zamanımızın komutanı Tümgeneral Daniş Karadelen Paşa bizlere eğitim yaptırarak, bizi uygun düzeye çıkarttılar . Kıbrıs'a döndükten sonra kasaba ve köylerde faaliyete geçtik . Teşkilata girenler güvenilir olması gerekiyordu. Onları bu kuuluş adına yemin ettiriyorduk.

1959 yılının son aylarındı. Kasım-Aralık ayları idi. Kışa giriyorduk. Ergazi köyünün ilk silahlarını Magosa'dan köye götüreceğimiz silahları, örneğin otomatik ağır ve sunda silahlarını depo etmeye çalışıyorduk. Odönemde hala İngiliz yasaları hüküm sürüyordu. Bu silahlara göre elinde silah mühimat ve patlayıcı madde bulunduranların cezası ölümdü. Kesinlikle cezaya karşıistina hakkı yoktu. Otomatikman bu suçla yakalanların cezası ölümdü. Bazı arkadaşlarımız bun cezaya maruz kalıp şehit olmuşlardı. Bizim hedefimiz yaşamak ölmek ve öldürmekti. Yalçın diye bir arkadaşla birlikte, yeni aldığı arabasına el bombalarını ve otomatik silahları yerleştirdik. Yola çıktık 10 mil gittikten sonra Ergazi köyünün sonuna geldik. Karşımızda İngiliz zırhlı aracını gördük. Bizi durdurdular. Arabamız cephanelik. Osırada çok soğuk kanlı olmamız gerekiyordu. Yapacağımız iki şey vardı. Ya

vuracağı ya da vurulacağız.Yalçın İngilterede denizcilik okulunda tahsil gördüğü için şivesi gerçekten İngiliz şivesi gibiydi. Yalçın dedim sen İngiliz şivenle Üsteğmene konuş Gümrük memuru olduğumuzdan bahset . Ben de herhangi bir durumda aşağıya inip bir şeyler yapacaktım. Gerçekten çok şanslıyız Yalçın'nın İngiliz şivesi ve Gümrük memuru olmamız bizi kurtarmıştı.

Rum E.O.K.A tedhiş örgütü, İngilizler ve Türklere karşı savaş vermekteydi. Dolayısıyla İngilizler veTürklere karşı daha samimi idiler. Bu durumdan kurtulduğumuza bir türlü inanmıy, Ergazi köyüne gidene kadar şok halindeydik. T.M.T.'ye mensup kişiler silahları görünce bizi geri dönmeye bırakmadılar. Türk ırkını tarih boyunca hayatta kalabilmesi imparatorluk kurması, hep milli varlığını ve benliğini unutmamasına bağlıdır

Magosa

1948

ARİF SALİH KIRDAĞ'IN 1963'TE YAŞADIKLARI

Yıl 1963'e gelindiği zaman halkta bir haykırış sevinç koptu.Adaya Türk askeri gelecek Kıbrıs bağımsız oldu.Rumlar ve Türklerin oluşturacağı Cumhuriyet,İngiliz askeri adadan çıkacak gibi haberler duyuluyordu.

Hatırlıyorum köyün yarım kilometre kuzeyinden geçen Magosa-Lefkoşa anayoluna bağlı bütün köyler Türk bayraklarını çekerek gidiyoruz.Oradan Mehmetçiklerin Magosa'dan çıkan Türk silahlı kuvvetlerine bağlı bir alay Türk askerinin yoldan geçerken onlarla kucaklaştıklarını onlara meşrubat ikram edildiğini görüyorum.

1963'te Lefkoşa'da Türk yapı Enstitüsüne gidiyorum.Bir gün okuldan geliyoruz,ertesi gün okula gideceğimiz zaman köy otobüsü,köy meydanında olmasına rağmen hareket etmiyor.Otobüs içinde kalıyoruz.Diyorlar ki Lefkoşa'da savaş çıktı.Rumlar Türklere saldırdı.Onun gidemeyeceğimizi söylediler.Eve geldik.Eve geldiğimizde,babalarımızın gizledikleri silahları ,av tüfeklerini,palalarını hazırladıklarını görüyoruz.Türklerin yoğun olduğu bölgelerde,savunmaya başladıklarını hanayların pencerelerine toprak torbalar koyup,mevziler yaptıklarını görüyoruz.Bütün aileleri bir evde topladılar.Kadın ve çocukları bir odada gizlediler.21 Aralıktan tahmin ediyorum 27 Aralığa kadar o evlerde saklandık.27 Aralık'ta yollar açıldı deniyor.O gün sabahleyin saat 08:00'de sarı bir İngiliz helikopteri,köyün okulunun yanına konuyor.Sonradan öğrendiğimize göre,T.M.T.'ye mensup olduğu birkaç kişinin köyün ileri gelenleriyle toplantı yaptıklarını duyuyoruz.Yolların açıldığını,İngilizlerin olaylara el koyduğunu ve Lefkoşa'ya gidebileceğini duyuyoruz.Otobüse öğle vakti doluyoruz.Okul giyip,okula gitmek için otobüs hareket eder.Gidiyoruz da.Gittiğimizde olağan üstü şeylerin Lefkoşa'da geliştiğini

görüyorum.Ben okula gitmek istiyorum ,Handan bir yere kadar geliyorum.Hisar çıkışına kadar gitmemiz engelleniyor.Bizlere okulumuzun arkasındaki Rumların mevzilendiği söyleniyor.Sonradan merkezi Bayraktar Orta Okulunda olanlar gidebilir derler.Biz bakınırken annemle babamı Handa buldum.Annem elinde iki lenger zeytin .Babamın sırtında hellim küpü gördüm.Ne yapacağımızı şaşırdık.Ortalık kalabalık.Hastahaneler yaralılarla dolu olması sebebiyle hatta oteller bile tıklım tıklım dolu idi.Nereye gideceğimizi şaşırmıştık.Elde avucumuzda para yoktu.Hızrsız yakalanmıştık.Şaşkın vaziyetde ailemle etrafa bakınırken,babamın T.M.T.'den arkadaşlarını gördük.Bizleri şimdiki Kardeş Ocağı'nın olduğu yere götürdüler.İnsanların çoğu dışarda yatıyordu.O devrede çok sefalet yaşanmıştı yine TT.M.T.'nin karşıladığı yiyecek ve içeceklerle halk yetinmek zorunda idi.Bu babalarımızın ve yakınlarımızın teşkilatta olmasından kaynaklanıyordu.Karınlarımızı doyuracak kadar yardım görüyorduk.Yüreğimizdeki acı günden güne artıyordu.İneklerimiz,sabanlarımız köyde kalmıştı.Köye gidip gelemiyorduk.Anası babası ölmüşçocukların,kocası kaybolmuş annelerin feryadlarını gördük.İngilizlerin temin ettiği otobüslerle,Türklerin köylerden boşaltıldığını hatırlıyorum.Bir kısmı Cihangir,bir kısmı Beyløy'e geldik.Bu arada bütün köydeki silahların da civar köylere taşındığını öğreniyoruz.Babamın etkin kişiliği sayesinde,Kardeş Ocağı'ndan ayrıldık.Çağlayan bölgesindeki bir Ermeni evine yerleştik.Birçok halk camilerde yatıyordu.14 yaşında persenol eksikliğinden dolayı askere alındım Bir elimizde silah,bir elimizde kalem talebe mücahit olarak göreve başladık.Sabah okula,öğlen isemücahitliğe gidiyorduk.Cephede nöbet bekliyorduk.Kan ve ateşle yoğrulmanın,aç kalmanın ne demek olduğunu odevrede öğrendik.Bir milli mücadelede yaşanılacak her yürlü olayı yaşadık.

KEMAL TÖRE'NİN KÖYDEKİ ANILARINDAN

1963 yılı geldiği zaman,hayatımızda çok karışıklıklar oldu.Artık,Türkleri rumlar yazihanelerinde barındırmıyorlardı.1963 olayları bize çok büyük zorluklar getimiştir.Bu yüzden nereye gitsek iş bile bize vermiyorlardı.Ben,bir işçi olarak çalışıyordum.Bazen de kendi işimi yapıyordum.Rumlar önümüzde yüzümüze gülerlerken, arkamızdan bizi daima aldatmaya çalışıyorlardı.Ben tabi onların sözlerine hiç inanmıyordum.Çünkü,Rumlarla çok iyi arkadaşlıklar kurmuştum.Onların sözlerine kulak vermiyordum.Onlara kaşı siyasetimi devam ettiriyordum.1963 olayları başladığı zaman bizlere baskı yapmaya başlamışlardı.Köyümüzde 120 Türk,90-95 tane Rum vardı.Köyümüzün yanında Sevda denilen Rum köyü vardı.Bu köyün baskısı bizleri zor durumda bırakıyordu.Köyümüzün ismi Aynanna idi.Yeni ismi Larnaka'ya bağlı Akhisar köyü idi.Genellikle hayvancılık ve çiftçilikle uğraşıyorduk.Sevda köyündeki Rumlar,hayvanlarımızı beklediğimiz sırada,silahlarıyla gelip çobanları korkutmaya çalışıyorlardı.Hayvanlarımızı alıyorlardı.Biz köylüler bunu farkettilik.Onları şikâyet ettik.Her zaman için Pirga istasyonundaki polise haber veriyorduk.Polisler de Rumdu.Kimdendir şikâyetin diyebizleri alay ediyorlardı.Biz çok defa deliller de gösteriyorduk.Aynı köyde beraber oturduğumuz Rumlardan birisi traktörümün sabanını çalıp,Pirga köyündeki Rumlara sattı.Bunu bana bir Rum destebanı söyledi.Polise gidip bunu haber verdim.Pirga polisi sabanımı alıp istasyona götürdü.Traktörümü alıp,oraya gittim.Fakat bana verdiği saban,traktörüme uymadı.Satın alan adam,sabanı kendi traktörüne uygun yaptı.Rum polisi bana sabanı onartıp vereceğini söyledi.Günler geçtikten sonra,köyden bizi kaçırtmak için Rumlar daha fazla baskılarını arttırıyorlardı.Biz köyümüzün Rumlarından korkmuyorduk.Çünkü biz Türkler,sayca daha fazlaydık.Daha çok Sevda köyünün

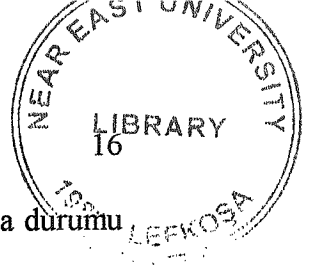
Rumlarının baskılarına dayanamadık.Büyüklerimiz daha salim bir yere sığınmamızı söylediler.T.M.T'kişilerin dediklerine göre hareket ettik.Bu kişilerden biri de Burhan Nalbantoğlu idi.Köyümüzün yanında Vuda denilen bir yer vardı.Bazı kişiler bu köye bazıları ise akrabaları bulunan yere gittiler.Biz de Vuda'ya gidenler arasındaydık.Orada da Türkler,Rumlarla iyi geçiniyorlardı.Bir bakımdan Türkler,Rumlara ihtiyaçlıydı.Onlara yiyecek bakımından muhtaçtk.Onların getirdiği yiyecekleri paramızla satın alıyorduk.Oraya gittiğimizde eski bir eve yerleştik.Üstü toprak bir samanlık evi idi.Orada da çobancılık yapıyorduk.O evde 8 sene zor şartlar altında göçmen kaldık.Orada hayatımızı devam ettirirken,evlerimize dönmek için haber verdiler.Rumlar orada da baskılarını devam ettiriyorlardı.Rum destebanı,orada yaşamamak hayvanlarımızı otlatmamak için durmadan bize ziyan kesiyordu.Adı Kara Yorgi idi.Önceleri bunlarla iyi geçiniyorduk.Daima E.O.K.A'cılar gelip, bizleri yokluyorlardı.Bir gece davarı bekleyip eve döndüğüm sırada,E.O.K.A.'cılardan bir landrover gelip kapıya dayandı.İçlerinden biri,Kemal diye çağırdı.Gel bin arabaya gidelim dedi.Bu köyde İbrahim diye biri var ,sen tanırmısın ?diye sordu.Tanıyorum dedim.Hatta benim Hanımın yeğenidir dedim.İbrahim'in evine de gittik.Onu da aldık.Sevda ve Aynanna köyü arasında,bir orman vardı.Her ikimizin yanında 2 asker verdiler.Onlar bizi sogulamaya başlar.Bizden silah istiyorlardı.Tezkilatla ilgimiz var mı diye ağzımızı yokluyorlardı.Biz hayır dedik.Ben silah tutmayı bile bilmem dedim.Ayrıca İbrahim'le dargın olduğumu söyledim.Aşağı yukarı bizleri 15 dak. Sorguladılar.Ondan sonra nereye götürelim sizi dediler.Biz yayan köye gideriz dedik.İbrahim'e onlara ne söylediğini sordum.Silah olmadığını söyledi.Rumlar ona demiş ki,sen kafanı yeycen.Çünkü o gençti ve mücahitliğini de yeni bitirmişti.Yine 1963'te yaşadığım bir olay var.Biz köyümüzde kuzu ve oğlak beslemeye devam ediyorduk.Bir gün evde olmadığımız bir sırada,zannederim ki koyunların sayısı

40-45 tane idi.Eve geldiğimizde kuzuların olmadığını gördük.Hayvanların gidebileceği yerleri tahmin edebiliyordum.Onları aramaya çıktım.Aradım ve bulamadım.Eve geri döndüm.Köyümüzde Yorgi isimli bir Rum var idi.Sonradan öğrendiğime göre,bunun vasıtasıyla,Rum askerleri tarafından hayvanlar kaçırılmış.Gittikleri bölgeden Yorgi bu hayvanları alıp Karna gāvurlarına götürdü.Söylediysem de inkâr ettiler.Yine bir gün tarladan eve dönerken,Dimitri isminde çok iyi kalpli bir Rum var idi.Papazın kardeşiydi.Beni E.O.K.A.'cılarının alıp götüreceğini duydu.Bu Rum benim çok iyi bir adam olduğumu,kimseye bir zararım olmadığını söyledi.Lütfen bu adama dokunmayın der.O Rumdan çok iyi iyilikler görmüştüm.Ne vakit ki Türkiye duruma müdahale etti,bize ağza alınmayacak laflar söylüyorlardı.Papazın bir karısı vardı.Radyosu hiç susmazdı.Mütemadiyen radyo çalardı.Bu kadın yola çıkıp Türkoları gebertin!Türkoları gebertin!diye bağırıyordu.Dimitri'nin bir oğlu vardı.İsmi Anderya idi.Ben keçileri beklerken ovada buluştuk.Sakın Kemal dayı dedi,bizim taraflara gelmeyin,çünkü biz karar verdik bu uğurda şehit olmaya.Ben de dedim kendisine,yahu sen bu guvatı nereden buldun.Bak Geçitkale'de,Boğaziçi'nde,Yunanistan'da Grivas geldi de sizleri kurtarabildi.Buraya Türk gelecek! Türk!dedim.O da bana neTürk gelebilir ne de hiç dedi.Bu ada bizimdir dedi.Hade alın be dedim alabilerseniz.Vuda'ya geri geldim.Papazın karısı 17. tayareyi düşürttü diye,bizi korkutmaya çalışıyordu.Yorgi'nin iki tane oğlu var idi.Bunlar askerdeydiler.O oğlularını beklerken bir tanesi izinden gelmedi.Türkler çıkartma yaptıkları zaman bir oğlunu kaybettiğini duydu.O zaman Yorgi artık Türklerden korkmaya başladı.Rumlar erkek çocukları mücahit olarak gördüklerinden onlara düşman gözüyle bakıyorlardı.

Salih Gülercan'ın 1963 Anlarından...

Yine 1963'te köyümüzün destebanını Rumlar aldılar.Akşama kadar eve gelmedi.Taşkilat başkanı Fikri Bey,şüphelendi ki bizim köylüler öldürdü kendisini,beni ve kardeşim Mehmedi yolladı Balyanbela'ya Salih Ali Beyini yolladı Mazeri'ye,Mehmet İzzet'in,Mehmet Hasibuyi'nin yolladı Harçez'e .Hepimiz gittik.Sabaha kadar bekledik.Kardeşıme dedim Panaya'nın bahçelerine bakalım ne var ne yok.Kardeşim gitmeyelim dedi.Mümkün değil olmasın oralarda E.O.K.A.'cı rumlar dedi.Tuttuk yolu yukarı Balyanbela'ya doğru.Bağların içinde yürüyorduk,yolda Rumların bir bağı vardı.Ben bu bağı içerisinde birinin kalkıp otduğunu gördüm.Dön geriye diye bir ses duydum.Ben de geri dönüp yamacı indim aşağıya,yolun diğer yamacına geçtim.Tekerlendim yamacın içine.Etrafıma baktığım zaman aşağıda başka Rumların olduğunu gördüm.Onlar beni görünce ateş açtılar.Oradan ben bağı sağ tarafına saldım.Kardeşim Mehmet ormana gizlendiydi.Ben geldim bizim bölgeye,Rumlar yürüdüler ta Reşerolara kadar.Tekrar gördüler beni tekrar ateş açtılar.Oradan kaçıp köye geldim kardeşim Mehmet akşam üstü köye gelmişti.Desteban Rumlar alıp dövmüşlerdi.Daha sonra onu kasabaya götürdüler.Kasabada Salamyelu bir polis vardı.Destebana dedi ki ne aran burada.Rumlar tuttu beni dedi.Polis madem ki seni gördüm,sana bir şey olmaz dedi.Desteban polisten bir ricada bulunur.DR.İhsan'a telefon açıp Rumların elinde olduğunu söylesin diye.DR.İhsan da Makaryos'a bildirir ki bir adamı Rukların elindedir.Onu serbest bırakmak için yardımcı olmasını ister.Makaryos ona hiç merak etmemesini destebanın akşam üstü köye döneceğini söyler.

Yine kardeşim Mehmed'e 1963'te Rumlar 18 tane koyun alırlar.Koyunları kurtarmak için hepimiz Seferber olduk . Ben Kuklaya gidip yeyenlerime söyledim .

Kukla'dan kaçarken kasabaya gitmeye karar verdim doğru gittim Dr.İhsan'a durumu anlattım.Sen merak etme dedi ben koyunları bulacağım.Koyunlar kaybolduktan 8 gün sonra,bütün Polis İstasyonlarına haber verdiler.Onlar koyunları bulmak için seferber oldular.Ciyas'ın mevkiinde Niyazi Kumandan koyunları bulur. Koyunları Ciyaslı bir Çobana teslim ettiler. Bu koyunlar filan köyündür. Verecen gelsinler alsınlar dedi. Nihayet BM vasıtasıyla koyunları aldık. Diğer koyunları da 18.gün bulduk.

SEVİM KIZILOVA'NIN ÇOCUKLUK ANISI

21 Aralık 1963 yılındaki bir anımdan bahsedeceğim.Ben oyıllarda 8 yaşında idim.21Aralık 1963 günü hatırladığım kadarıyla Pazartesi günüydü okula gideceğiz diye kalkıp hazırlandık.O gün,silah sesleriyle uyandık.Anlatacağım olay Küçük Kaymaklı'da geçmiştir.Biz öğleğe doğru,36 kişi olmak üzere hepimiz bir evde toplandık.Aramızda bir de subay Hanımı vardı.Kendi evimizde toplanmıştık.Meğer öğleğe doğru Küçük Kaymaklı'nın düştüğünü öğrendik.Eve bir genç gönderdiler.Evde ne yapacağımızı bilmez durumda bekliyorduk.Babamın elinde bir av tüfeği vardı.Evde onu hazır vaziyetde tutardı.Komşunun oğlu,kolejde okuduğu için,Türkce ve Rumca biliyordu.Onu babam bakkala göndermişti.Pencereden çıkıp gitmişti.Daha sonra çocuğu,rumların esir aldığını öğrendik.Küçük Kaymaklı'yı Rumlar bastığı zaman herkes kaçacak bir yer aradı.Lefkoşa'ya gitmek zordu.Çünkü her tarafta Rum askerleri dolaşıyordu.Kaybolan çocuğu Rum askerleri eve getirdi.Çocuğu pencereden çağırmaya zorladılar.Babam o sırada dışardan Rumca seslerinin geldiğini duydu.Pencerenin yanında bir yatak vardı.Babam çilteği kaldırıp silahı doğrulttu.Biz hemen pencereyi açtık.Evde kaç kişi varsa hepimizi teker teker dışarı çıkardılar.Yanımızda olan subay karısı daha önce aratılıp ülkesine gönderildi.Bizleri,evimizin arka tarafındaki garajın arka tarafına götürdüler.Kadın ve çocukları erkeklerden ayırmışlardı.Daha sonra bizleri saydılar.Erkekler önde kadınlar ve çocuklar arkada ilerlemeye başladık.Benden küçük kızkardeşim vardı.Yatağın üzerindeki battaniyeyi,kızkardeşim üşümesin diye almak istedim.Yengem izin vermedi.Zaten bizi esir aldılar öldürecekler dedi.Ben de battaniyeyi almaktan vazgeçtim.Ellerimiz havada ilerliyorduk. Bir an babam durdu. Yegem yürü Niyazi!yürü! dedi.Rum askerleri bağırmaya başladı.Yürümeye devam ettik.Bizleri Küçük Kaymaklı'daki fabrikalara gönderdiler.Bizleri o fabrikalardan birine koydular.Burada

Recis dondurmaları yapıyordu.Hatırladığım kadarıyla akşam üzeriydi.Bizi tekrar saydılar Oraya kamyonlar gelip dayandı.Hepimiz kamyonlara doldurulduk.Oradan,Cibbo Manastırı diye bir rahibe okulu vardı oraya sevkedildik.Kamyonlarda biz küçükler korkudan kamyonun bir köşesine büzüştük.Oraya vardığımızda gece olmuştu.Kadınlar ve çocukları bir tarafa erkekleri başka bölgelere gönderdiler.Bizlere birer ikişer battaniye verdiler.Biz Cibbo Manastırına girerken,camlı kapılardan girmiştik.Hayalimde o kapılar çok büyük kalmıştır.Oraya girdiğimizde karşımızda bir yıl başı ağacı görmüştük.Bizi odalara bölüştürüp yerleştirdiler.Ertesi gün büyüklerin konuşmalarından öğrendiğim ki bize verilen yiyecekler Amerika'dan gönderiliyormuş.Çocuk bezine kadar ihtiyaçlarımız karşılanıyordu.Ablalarım ve annem babam yanımda olmadıkları için sürekli ağlıyorlardı.Bir hafta sonra sizleri erkeklerinle görüştüreceğiz dediler.Herkesi numaralı odalara yerleştirmişlerdi.Bir hafta sonra,babamla görüştük. Biz çocuklar verilen yiyecekler için çok seviniyorduk.Her gün değişik odalara aktarılıyorduk.Sabah kahvaltısında süt,çay ve kızarmış ekmek veriyorlardı.Okulda kaldığımız yerin herşeyi güzel geliyordu bana.Tuvaletlerde dahi bizleri Rum askerleri bekliyordu.Orada 1 hafta kaldık.Biz küçükler bahçede oynarken üzerimizden jetler geçti.Sonradan annelerimiz bizlere bunların Türk uçakları olduğunu söylediler.Bir hafta sonra,esirler bırakılacak diye duyduk.Tekrar okulun önüne otobüsler geldi.Hepimiz ağlıyorduk çünkü babalarımız ortada yoktu.Bizler,ya babalarımızı verirsiniz yada bizde ölürüz dedik.Rumlar onlarında geleceğini söylediler.Otobüse binerken babamın karşı otobüste gördüm.Çok sevindim.Gece olmuştu,hepimizi saray önüne gönderdiler.Lefkoşa'da Saray önünde,esir olan akrabalarını bekleyenler vardı.Oraya geldiğimizde,babamla karşılaştık.Bazı çocukların babaları gelmemişti. Birçoğu öldürülmüştü. Benim babam yeni bir ev bulmuştu ve oraya yerleştik.

Minareliköy-1955

MEHMET ÜLGEN'İN 1963'TEKİ ANILARINDAN

1963 'te Küçük Kaymaklı'da Türk ve Rumların karışık olduğu bir mahallede kalıyordum. Buraya 1958'de Rumların baskısı üzerine geçmiştik. Rumlar sürekli sokaklardan silahlı olarak geçiyor ,evleri yoklayıp bizi korkutuyorlardı. Bunun üzerin, Küçük Kaymaklı'ya geldik . Daha huzurlu yaşayacağımızı sandık. Fakat 1963'te yine olaylar patlak verdi . O sıralarda liseye gidiyordum. Zannedersen Cuma günüydü Okula gittim ve Rum polisleri, Lefkoşa Türk Lisesine girip ateş açmışlardı . Cumartesi ve Pazar günleriydi . Fırtınadan önceki bir sessizlik gibi durgun geçti. Pazartesi olaylar başlamıştı . Lefkoşa'nın dört bir tarafından ateş sesleri geliyor, kalkıp baktığımızda Türk ve rum polisleri ateş hatlarında , evlerin çatılarına mevzi yapılmış bütün ara bölge mevzilerle donatılarak yollar barikatlarla kapatılmış .Üç gün üç gece çarpışmalar devam etti. Biz daha işin şaka tarafındaydık Lefkoşa güçlüdür düşmez diye düşünüyorduk. Derme çatma silahlarla herkes eline ne geliyorsa alıp durmaksızın ateş ediyorlardı . Tek tük otomatik silahlarla plansız yapılan çarpışma ,elimizdeki cephanenin müsrifsizce kullanılması sonucunda bitiyor. Halk Lefkoşa'da takviye gelmesini bekliyordu.Fakat 'gelmeyerek cephanesiz kaldık . Çünkü ateş sahası altındaydık. Küçük Kaymaklı bu yüzden göç etmek zorunda kaldı. Kapı pencere eşiklerinde tüfekli askerler bekliyordu . Bir tarafatn ateş vardı ,Rumların geliyor haberini almamız üzerine Hamitköye doğru halk kaçmaya başladı . Evimizin iki metre duvarını tırmanıp kendimi karşı tarafa attım . Şok içindeydim. O sırada kardeşlerim kucağımdaydı . Koşarak Üsküdar bara geçtik yüzlerce insan koşuyordu bağırma ,çağırma ,ağlama bir taraftan çocukların bağrıışmalarısürekli üzerimize ateş yağıyordu. Yol apaçıktı bir taraftan silah atılıyor,bir taraftan ateş içinde insanlar karşı tarafa geçiyordu. Her atılışta 30-40 kişi atılıyorduk. Bu arada yan tarafında

boğazı kopmuş , kanlar içinde bir adam gördüm . Kucağımda kızkardeşim vardı ve birlikte karşı taraftaki evlerin arkasından geçip Kanlıdereye kadar gittik Orada kamyonlar vardı, itişe kakışa o kamyonlara bindik . Hamitköy'deki Caminin avlusuna bizi götürdüler. Akşama kadar orada diğer kardeşlerimi aramakla geçirdim . Şht. Hüseyin Ruso'nun öldüğünü haber aldık . Orada çocuklar gibi ağlayan silahlı adamları gördük ki bunlar teşkilatin adamlarıydı. Bu olay bizi daha fazla panikleştirmişti Hamitköy'ün tepelerinde Küçük Kaymaklıyı izlerken karnımız aç , donanlar titreyenler... her odada kırk elli kişi vardı. Günde yarım pide ekmekle karın doyurduk. Ekmeğimi kardeşimle bölüştüğüm günleri düşünürken hala içim sızlıyor.Rumlar artık tehlikeli gördükleri evleri yakıyorlardı. 25-30 kişinin evini yakmışlardı. Birkaç gün bu şekilde yanan evleri izliyorduk . Birleşmiş Milletlerin vasıtası ile gidiş gelişler serbest olmuştu. Ben de yiyecek almak için Küçük Kaymaklı'daki eve gittim çadırlarda donup ölenlerin sayısı artıyordu. Fırtına ayaz eksi derecede bir hava vardı . Sel basıp alıp götürmüştü. Çok dehşetli günler geçirmiştik. Uyumadığımız geceler çok olmuştu. Daha sonra samanlıklarda yatmaya başladık . Yardımlaşmanın en güzel örneklerini o dönemde gördük.

Lefkoşa

1946

SEMH ERCİYES'İN 1966 YILINDAKİ BİR ANISI

1966 yılı idi. Kurban Bayramının Arife günüydü. Magosa kazasında birkaç köye silah ve mühimat ikmaline görevlendirildik.Şimdiki Geçitkale Bölgesinde Türk köyleri vardı. Çınarlı, Çamlıca gitmek için verilen bir ekip ve takip edeceğim güzergâh , yolda giderken Allah'ın bir şeyi tam ters yönden geçerek, bir Rum köyünden geçtim.Gittim kapalı van dediğimiz kamyonetin içindeki mühimati bıraktım. Geri dönerken,karşı tarafta bir barikat kuruldu.Tutuklandık tabi boş yakalanmıştık Yanımda bir mühendis arkadaş vardı.Mühendis, cami ve okulların denetlemek için gittiğimizi söyler. İkimiz de feci şekilde dayak yedik.Sorgulamayı yapan Lokobis isminde bir Yunanlı idi. O arabanın içinde silah yağı kokusunun olduğunu karşı köylere silah götürdüğümüzü, bunun bir ihbar olduğunu söyler.Bir isimden bahseder. Hücreye atıldık. Üst dudağım feci şekilde patlamıştı. Bugün hala acısını yaşıyorum. Gece yarısı bizi vuracaklarını söylediler. O sırada Barış Gücü arabası gelir. İsveç şivesiyle konuşan biri gelir. Biz Türkük bizi feci şekilde dövdüler dedik.Barış Gücü Kızılhaç'a haber verdiler. Bu adamların suçluluk durumu varsa mahkemeye götüreceğiz. Suçlu değillerse bırakacaksınız dediler. Bize kötü muamele yapmadılar diye bir senet imzalattılar. Barış Gücü sayesinde Magosa'ya geldik.

Magosa**1948**

HÜSEYİN SEZER

Şhp. Ütğm. Mustafa Orhan'ın Anısına

Üniversiteyi yeni bitirmiştım. 1970-1971 yılında Kıbrıs'a geldiğim zaman Tuzla piyade okuluna subay olmak için gönderilmiştim. Rahmetli Mustafa Orhan Harp okulunu önceden bitirmiş ve Kıbrıs'a gelmişti. 1973 yılında Larnaka'ya atanmış val. Bölük Komutanlığına getirilmişti. Ben de Piyade okulundan geldiğim zaman, Asteğmen olarak onun yardımcılığına getirilmiştim. Görevden yeni eve gelmiştim. Alarım olduğundan dolayı tekrar geri çağrıldım. Mutlu Barış Harekâtının olduğu günün öncesi gecesi sabaha kadar oturduk. Birtakım planlar yaptık ve birlikte ne yapılabilir diye kendi kendimizi sınadık. Sabahleyin harekât başlar ve Orhan'la selamlaştık. Sanki şehit olacağını biliyormuş gibi benimle helallaştı. Ben silah komutanı olduğum için birliğimi alıp ayrıldım. Oda bölümünün olduğu yere gitti. Günün ilk ışıkları ile Rumlar bize küfüre başladılar. Oradan bir saat geçmeden Rumlar mermi yağdırmaya başladılar. Öyle bir mermi atıyorlardı ki kafamızı kaldıramıyorduk. Arkadaşlarla konuşamıyorduk. Bize buraya mermiler getirilmişti. Bu mermilerin içerisinde havan mermileri vardı. Topu topu 20 adet gelmişti. Gelen postaya bu mermilerin az olduğunu varsa daha getirilmesini söyledim. Bakayım Komutanım varsa getiririz dedi. Aradan yarım saat geçmişti. Arkadaş geldi ve mermilerin bu kadar kaldığını söyledi. Komutanın size selamımı var, Allah'a emanet olun dedi. O saat başımdan kaynar sular döküldü. Cephaneşizlikten Rumlara yenilirsek, intihar Rumlara cephaneşizlikten yenilirsek intihar edelim daha iyidir diye düşündüm.

Daha sonra Mustafa Orhan Larnaka camiinde Rumlara karşı savaşıyordu. Tüfeğindeki mermiler bitmiş ve yaralanmıştı. Sonra camii sarılınca sürünerek, Türk bayrağını da yanına almış, ve komşu bir dükkâna girmişti.

Kanlar göğsünden ve muhtelif yerlerinden akıyordu. Takarof marka tabancasını çekmiş ve Rumlarla savaşıyordu . Orda savaşa savaşa şehit oldu. Türk bayrağıyanında kanına bulanmıştı. Sonradan şehitler toplanıp mezarlığa defnedildi. Ben daha sonra gidip, şehit olduğu yeri gördüm. Kanlar yolun içerisine akmıştı .Kanları görünce şok oldum. Rumlar bire karşı on şeklinde savaşıyorlardı. Bu olayı beynimden atamadım. Türklerin günahı neydi de sürüler gibi üzerimize saldırıyorlardı diye kendi kenime sordum . Türk'ün Türkten başka dostu yoktur.

Rum deyince aklıma şehit Mustafa Orhan 'nın kanı gelir. Şehitlerimizin yattığı yer nut olsun .Allah bize o günleri gööstermesin

Minareliköy

1951

Kemal Töre'nin Kuzeye geçişi (1974):

1.Harekât başladığı zaman Vuda köyün'de idik.Rumların baskısı altında yaşamaya devam ediyorduk.Altı ay gitmeden Harekât başladı.Artık herkes köylerinden kuzeye doğru kaçmaya başladı.Köyde 1-2 aile kaldı.Üstlerde kalan Türklerin bir kısmı Türkiye'ye katı.Çocuklarım hem mücahit hemde okula gidiyorlardı.Oğlum zafer Akıncılarda askerlik yapıyordu.3 kez kaçıp,hayvanlarımızı yavaş yavaş bu bölgeye kaçırmaya başladı.Ben Rumlara hayvanların çalındığını söylüyordum.Bu sırada Goşşi köyü düşmüştü.Ben,eşim kızım Emine ve kaynanam köyde kaldık.Bir keçimiz hamileydi.Doğurmasını bekledik.Oğlum köye geldi.Onu 1 hafta evde sakladık.Polisler gelip,oğlun burda mı? Diye sordular.Ben inkar ettim.Bize korkmamamızı size birşey yapmayacağız dediler.Burda kalmamızı istediler.Eşşeğimiz doğurdu.Hep beraber bir arşamba gecesi dağlardan yürüyüp Akıncılara geldik.Orada çok iyi karşıldık.Goşşililerin nakledildikleri Düzova'ya gittik.Oradan Minareliköy'e yerleştik.

Minareliköy

1922

MUSTAFA ÖZŞEKER'İN MÜCAHİTLİK ANILARINDAN

15 Temmuz'da darbe oldu.Darbe olunca, rumların bizlere karşı bir hareketi olacağını tahmin ettik.O sıralarda cihangir'de ikâmet etmekteydim. O dönemde biz alarım durumdaydık. Dört taraftan darbe oldu. Silah sesleri duyuldu. Üç dört gün Cihangir'de alarımda bekledik.Harekât olacağını tahmin ettik. 20 Temmuz'da harekât oldu.Rumlar dört tarafı bombalamaya başladılar. Ben o sıralarda , Cihangir' mücahididim. Karşımızda eski ismi Voni, yeni ismi Gökhan olan , rum köyünün rumları, 20 Temmuz günü öğleden sonra, 02:30-03:00 arası bize saldırdılar. Biz Cihangi'i savunur durumdaydık. Saat sekize kadar çarpıştık. Rumlar epeyi zayıat vermişlerdi. Fakat, yeni ismi Düzava olup, eski ismi Eksomodoş olan rum köyüne de saldırınca , Cihangir' den çekilmek mec buriyetinde kaldık. Oradan Yeniceköy'e geçtik. Oradan Serdarlı'ya geçtik. Arkamızdan rum askerleri, sabah kuşluk vaktine doğru Serdarlı'ya saldırdılar. Serdarlı'yı, Serdarlı mücahitleri ve civar köyden gelen mücahitler de dahil olmak üzere savundular. Savaş uçakları ateşe devam ediyorlardı.Öğleden sonra saat 02:30 sularında Serdarlı'nın yarısını Rumlar aldı.Uçaklar geldi 03:00'de.Yeni ismi ulukışla olan eski ismi Marato adlı köyün çıkışını bombaladılar.Aynı zamanda Lefkonuk'u da.

21 Temmuz günü akşam üzeri ateşkes oldu.Serdarlı'nın yarısını Rumlar işgal etmişlerdi.Bu durum bu şekilde devam etti.12 Ağustos gecesi bize bir emir geldi.Ben o sırada Serdarlı'da mücahit idim.Balıkesir,Cihangir gibi civar köylerden birer kişi olmak üzere,bizleri Kızılhaç'a koydular.Lefkoşa'ya gideceksiniz diye emir geldi.Biz hep birlikte karşı çıktık.Dört tarafımız Rum.Bizi öldürürler dedik Kızılhaç görevlileri ise canınız garantidedir mutlaka gitmeniz lazımdır diye bizi ikna etmeye çalıştılar.Gece karanlık, bizde bir telaş, hertaraf ateş içinde nereden gideriz diye düşünüyoruz.Cihangir'den açılan yeni yolu takip etmeye karar verdik.Şimdiki Cumhurbaşkanımız olan, Rauf Raif

Denktaş'ın sarayını bize teslim ettiler.Ne yapacağımızı bilmez bir durumdaydık.Aynı 13'ydü, fakat hangi ay olduğunu hatırlayamayacağım,bizlere yemek verdiler yedik içtik.Hâla ne olacağını tahmin edemiyorduk.Fakat gün geçtikçe ikinci harekâtın olacağını artık tahmin edebiliyorduk. Tahminimiz doğru çıktı.Akşam üzeri saat 08:00'de,bir komutan bizi Cumhurbaşkanlığı'ndan çağırttı "size önemli bir görev düşer "dedi.Saat 10:00'da sizlere gerekli talimat verilecektir.Siz ne tahmin edersiniz? diye sordu.Ben kendi şahsıma Minareliköy'ün temsilcisi olarak, ikinci harekât başlayacak dedim.Beni takdir ederek anımdan öptü.Saat 01:00'de bizi uyandırıp,Hamitköy'e gideceğimizi söylediler bi hemen tahminimizin doğru çıkacağını anladık.Lefkoşa'nın batı bölümünden,Lefke'den de aramızda 13-14 arkadaş vardı.Aynı saat'de Hamitköy'e gittik.Orada sırada tanklar ve karayeller vardı.Her sırada 40-45 tane tank vardı bunların bir kısmı doğuya bir kısmı batı'ya bakardı.Bizi komutan çağırdı.Batı bölümüne Lefke'den gelenler doğu'ya diye ayrıldı.Biz doğuya atandık. Karayel ve tank sürücüleriyle tanıştık.Oradan bize askeri elbise verdiler. Silah verdiler. Tanınmayacak pozisyona getirildik. Saat beşe çeyrek vardı. Yatmıştık 01:00'de kalktığımızda, dedik artık uçaklar gelecek. Altıya yirmi kala uçaklar gelmeye başladılar. Alefkayası'nda radarlar vardı. Uçaklar bombalamaya başladı. Dört Taraftan uçaklar saldıdı. Komutan ileri diye bize emir verdi. Bu bölgede olan tanklar doğuya , batıda olan tanklar ise doğuya hareket ettik.Hamitköy'ün doğusundan ilerlemeye başladık. Haspolat'ın doğusundan ilerlemeye başladık. Haspolat'ın üzerinde İngiliz tepesi diye bir tepe var idi.Biz orayı eskiden bilirdik. Biz o bölgenin insan olduğumuzdan, orada asker olduğunu , uçaksavar mevzileri olduğunu da bilirdik. 1963'teyaşadıklarımızı hiçbir zaman unutmamıştık. Hareket ederken, uçaklar da bizi , yarım ay olarak üzerimizden koruyorlardı. Lefkoşa'nın Eğlence diye adlandırılan, Haspolt'ın batısında bir köy vardı. Orada uçaksavar vardı. Lefkoşa'nın girişindeki Bata diye adlandırılan yerin yanında,

Andromene kilisesinin yanından bizlere hep uçaksavarlar atarlardı. Bütün Rum tarafını dalar dalar bombalardık. İngiliz tepesine kadar ilerledik. Orada epeyi çarpışmalar oldu. Bizim tanklar orada durduk. Yirmi dakika durduk. Tabi son artık O susunca Rumca bilirdik diye telsizle emir geldi. Orada olan mevideki Rumların, kontrolünü edelim diye. Uçaksavar mermileri, güneyden bölgemize gelirdi. Ben aşağıya indim. Yanımda bir Türk askeri vardı. İngiliz tepesi denilen yerdeki mevziye sessiz vaziyette girdik. Orası bombalanmış vaziyette idi. Karşımızda yaşlı iki rum askeri bulduk. Biz bunların , seferberliğe katılan Rumlar olduğunu zannettik. Zincirle ayakları bağlıydılar. Yandaki askere dedimki,sor bakayım niçin böyle bağlıdırlar.Sorduğunda biz silahlıydık komutanlarımız Yunanlı idi bizi bağladılar kilitlediler ve kaçtılar dedi.Biz sizi kurtaracağız dedik.Ayaklarındaki zincirleri çözdük onları karayele aldık.Bu meyanda arkadan piyadeler tankların arkasından gelirdi.Onların yanında Kızılay vardı.Onları oraya teslim ettik.Biz doğruya doğru ilerledik.Şimdiki bildiğimiz karayolları yöresinden Lefkoşa-Mağusa istikametinde ilerledik.Kimisi Değirmenliğin üzerinde olan o tepelere ilerledi.Bize komutan emretti Demirhan yöresine kayalım.Bizden aşağıya dört tank karayel, Balıkesir yöresine kaydı.Bir tanesi de eski ismi dimbo yeni ismi ercan olan yere doğru ilerlerken, piyadeler arkamızdan uçaklar üzerimizden geçiyordu.Demirhan'a yanaştığımızda büyük bir uçaksavar atışıyla karşılaştık.Yanımdaki arkadaş burasının Rum köyü'mü yoksa Türk köyümü diye sordu.Rum köyüdür dedim.Tamam dedi bir havaya uçurayım da görün.Aramızda 1500-2000 metre mesafe vardı.Bir atışta orayı toz duman etti.Biz ilerlemeye devam ettik.Benim olduğum tank Lefkoşa – Mağusa istikametindeydi diğerleri daha yukarıda Değirmenlik içerisinde Balıkesir yöresinden doğruya doğru ilerledi arkamızdan piyadeler temizlik yaparlardı.Demirhan'ın çıkışında gördüğümüz kadarıyla orta yaşlı Rumlar, genç kızlar güneye doğru kaçarlardı.Rum cıraları kaçarken tank süren

direksiyonu yanlışlıkla çevirdi ve kucağında küçük çocuk da olan cırayı ezdik.Tabi tank durmadan ilerliyordu.Onbaşıya dedim ki,çocuktur! Günahtır diye fakat yine onları kurtaramadık.

Değirmenlik'ten ilerlerken güneye kaçan Rumları görüyorduk.Tabi, onlar uzaktaydı.Gayemiz barış harekâtıydı.Onlara birşey yapamadık.Daha ilerde Gökhan'ın altında olan Voni köyüne ait Ayorgi kilisesi vardı.Ordanda bizlere ateş edilmişti.Aynı tankı kullanan arkadaşım,kilisedeki istavrozu 1000 metreden kopardı.Tekrar atınca oradaki Rumlar sustu.Biz ilerlemeye devam ettik.O sırada Düzova düşmüştü.Amacımız fazla aktif olan yerleri susturmaktı.Temizlik yaparak uçakların kontrolü altında ilerlemeye devam ettik.Gönendere'ye vardık.Serdarlı'da Tabur komutanı Mehmet Bey vardı.Beyköy Cihangir,Sütlüceye kadar oraları kanton bölgeydi.Mehmet Bey tanktan inmemizi söyledi.Başka arkadaşlar görevi aldı.Onlar askeri üniforma giyinmişlerdi.Orda bize komutan dedi ki:Arabalar hazırdır.Yolcu otobüsler,ne Türk bayrakları bağlı idi.Blıkesirliler Balıkesir'e Minareliköylüler Minareliköy'e derhal geri dönüp nöbet tutacaksınız dedi.Otobüsle ilerlerken Türk askeri bizi durdurdu.Gönendere'den herkes köyüne gitti.O sırada komutanımız Halil Görçin idi.O Cihangir'de kaldı,Biz de köyde kaldık.Herkes nöbet tutmaya başladı.Cihangir'in doğusunda bir mezarlık vardı.Ben ve arkadaşım orada nöbet tutmaya başladık.Kuzeyden Cihangir'in üzerinde iki silahlı kişi gelir.Bunların Türk mü,yoksa Beşparmak'tan kaçıp da güneye kaçmak isteyen Rum mu diye düşündük.Dur dedik, durmadılar.Biz de komutana haber verip, peşlerine düştük.Onları Düzova'ya kadar kovaladık.Düzova'ya yanaştığımızda Rum'un mermisi bitti.Rum eğilip yerden tezek alıp,bize atmaya başladı.Onları orada darayıp öldürdük.Daha sonra bizi üzerinde bayrak olan kamyon aldı.Nöbetimize geri döndük.Ertesi gün Düzova'ya temizliğe gittik.Orada yaşlı Rumlar vardı.Oranın bir

meydanlığı vardı.Düşman var mı diye aramaya başladık.Bir taraftan iç göğnek giyen orta yaşlı bir Rum arkadaş a ateş açtı.Ben hemen ateşin geldiği yere baktım.Elimde tamson vardı iki mermi attım Rum'un kafası dışarda kaldı.Öylen vakti Türk askeri geldi.Madem çok temizlik oldu burada geri çekilin dedi.Düzova'da iki arkadaş, ben ve eniştem kaldık.Türk askeri ile beraber Cihangir'e döndük.Sorun olan Gökhan'dı onlar bize devamlı saldırıyorlardı.Gökhan'ın yanına ben ev yaptım ve evlendim.Evlendiğim 56. günü Rumların 21 Aralık 1963 olaylarından Cihangir'e göç ettik.Gökhandaki Rumlara çok kin beslerdim. Çünkü Gökhan'ın kır bekcisi , köyün ileri gelenleri 56 günlük bir evin pencerelerini, kapılarını komple söküp aldılar. Kendi evlerine takdılar. Cihangirli bir Ömer dayı ve Türk askeriyle birlikte , kırbekcisinin evine gittik. Bunun hesabını sorarık gibisinden düşündük. Onun da yatalak yaşlı bir annesi vardı. Onu eskiden beri bilirdim. Ben , kırbekcisinin annesini bırakıp gitmeyeciğini düşünmüştüm. Fakat tahminimde yanıldım . Kamyonla giderken karşımıza Türk askeri çıktı . Ne var niye geldiniz ? diye sordular. Bazı evlerde şüpheli var aramaya geldik dedik.

Ben Cihangir'de 1963'ten 1974'e kadar göçmendim. Gökhan'ın batısında, evlerimiz çiftliklerimiz vardı. Biz oradan geçerken, bazı Rumları ve askerleri gördüm. Türk askerine şüpheli yerler olduğunu söyledik. Onlardan bize , biraz daha asker takviye edip, o şüpheli yerlere gittik. Baktık orada bir hayli silah var. Bu silahları askerler aldı. Ben daha şüpheli yerler olduğunu söyledim. Tabi benim amacım evimin kapılarını çalanların hesabını sormaktı. Kapıyı çaldık. Bahsettiğim Rum içerden seslendi. Ne istediğimi sordu. Adı Ristangero idi.Lakabı ise birinci idi.Ben uniformalı idim. Sana hiçbir şey yapmayacağımı dedim.Kurtar beni, diye söylenmeye başladı.Biz,kendisine bir şey yapmayacağımızı söyledik.Kendilerini Cihangir'e götüreceğimizi,ifadelerinin alınacağını ve Rum tarafına gönderileceklerini söyledik.Rum'u bu şekilde kandırıp, yatalak kadını da kamyonu koyup,

Cihangir'e götürdük.Yetkililere teslim ettik. Biz daha sonra ,Voni'ye geri döndük bölgeyi adım adım aradık.O günlerin komando komutanı Bülent diye bir arkadaş idi.Beni bu başarılarımdan dolayı tebrik etti.Beni hiç bırakmayacağını kendisiyle birlikte gideceğimi söyledi.Bende vallahi dedim,komutanım beni size verirler se size yardımcı olmaya çalışırım.Çünkü ben önemli yerleri biliyorum.Bu doğrultuda arama tarama yaparız dedim.Komutan ise yarın kamyonla Değirmenliğe gel dedi. Gökhan'a araba gönderip beni aratınız,yalnız gelmeye korkarım dedim.Saat 10:30 civarında bir jip gönderdi.Değirmenliğe jiple geldim.Komutan bize Değirmenlik Başpınar bölgesine 40 tane komando götürmemizi söyledi.Onları bırakıp 2-3 askerle geri döneceğimi zannettim.Çünkü Değirmenlik'te birgün evvel ikinci harekât olmuştu.Düşman siner gibisinden endişeye kapıldım.Komutan yanımıza bir yüzbaşı vermişti.Yanımdakilerin hepsi indi ben direksiyonda kaldım.Hadi Mustafa Paşa dedi güle güle, nere komutanım diye sordum,bizi aldığın yere dedi.Ben komutana seninle beraber gideceğim dedim.Değirmenlik daha yeni düştü.Orada düşman bomba atabilir dedim.Yanıma iki asker verdi,benzin yerinde indik.Evden peynir falan verdiler yedik.Mücahit komutanınını aradı.Komutan istediği zaman onu bana kamyonla beraber vereceğini söyledi buna rağmen orası 7 saatde düştü.Hiç tesbit etmeseydik 3-4 gün sürecekti.Ondan sonra komutanla beraber dağa gittik.Mağrada taze mürekkep pisliği gördük.Burada saklanan birisi var dedim.Komutan,türk askeri önde ben arkada ilerledik.Komutan sıra sana düştü çağır bir ses teslim olsun dedi.İçerde biri var mı diye seslendim.Rum mürekkep ile dışarı çıktı.Tanıdık bir Rum idi.Bu olay harekâttan 1 hafta sonra idi.Artık öldürme kalmamıştı.Biz o gün bir Rum bulmuştuk.Asker aramaya devam ediyordu.45 sonra komutan yine beni çağırıp,aramaya gidelim dedi.Değirmenlik içerisinden geçerken,burnuma yeni kaynanmış fasulye kokusu geldi.Değirmenlik artık

düşmüştü.Burda hayat var dedim.Araba durdu,aşağıya indik.Arkamızdan 12 asker geliyordu.Komutanla eve girdik.Masanın başında fasulyeyi gördük.Komutana ne yapacayık gibisinden işaret ettim.Bir yerde ses değişmişti,parmağıyla gösterdi.Ben seri geri çekildim.Komutan,kilimi çekti.Yerde bir kapak gördü.Komutan beni dışarı çağırdı.Mustafa dedi hadi teslim olmalarını söyle.Komutan kapağı araladı.Aşağıdan takırtı çıktı.Ses yok dedim.O sırada el bombası elimde idi.Kapağı kaldırıp içine attım.

O günler geçtikten sonra,Lefkoşa'ya gidiş gelişte serbest olmuştu.Bizlere yeni evler tahsis oldu ve daha sonra normal hayata devam ettik.

Minareliköy

26/31941

Salih Gülerca'nın 1974'teki Anılarından...

1974 yılında hiç kasabaya gidemiyorduk.8 Ağustos 1974'te devriye olarak cilinyaya gittim.Cilinya'nın girişinde Filippo destebanını ve Yeragli denen bir Rumu ayrıca Ahilleo şirket kâtibini ve Yerakli denen bir gāvura rastladım. Bunlar yolun içinde oturuyorlardı.Gidip kendilerine selam verdim. Hayırdır ne ver neyok dediler bana geldim alayım sigara hem kahve içeyim dedim. Bilirsiniz bize ne sigara ne de kahve gelir. Filippo bir sigara verdi. Arkasından şirket kâtibi de . Bunların suratları beş kantar idi.Çünkü bunlar Grivascıydılar.O sırada,bır Rum askeri Landroveri işletti ve yanıma geldi.Asker silahlıydı. Durup beni omuzlarımdan tuttu.Burada ne aradığımı sordu. Ben de bilin be gumbare, bizim köyde ne kahve var dedim ne sigara var ,geldim alayım hem de ahabları göreyim . Rumları göstererek,bunlardır ahabların dedi bana. Akrap soksun kendilerini dedi.Yolda giderken,bir g2āvurla karşılaştım adı Bodi'ydi.Dön köye ve haber ver köylülere dedi .Çobanlara da .Çünkü köye guvvatlı Rum askerleri gelecek Basacaklar köyü dedi. Hemen yola koyuldum . Dağların içerisinde ara yollardan köye indim . Köyümüz ormanlıktı. Buldum Salih'i Argyu'nin hem Gürkan'ı, kaldırdım kendilerini baktık ki Cilinya'nın sokakları asker doldu .Bir kamyon ayrılıp dereye doğru gitti. Oradan ben gara'ya inip çobanlara haber verdim Nasip ,Hasan Tilki'nin ,Hasan Ali Bey'inin ve kardeşim Mehmet'i buldum. Bunlar davalarını gundurga mevkiisine salmışlardı. Başladım ben çığlık ıslık atmaya duydular beni ve davaları alıp gittiler. Arkalarından gāvurlar kendilerini Ayanni merasına kadar kovaladılar. Ayanni köyünden çobanlara yardım için bir grup asker geldi ve rumlara ateş açtılar, ben oradan kaçıp kulübuna geldim. Bu arada Vreçça köyüne rumlar saldırmıştı . Köyümüz 8 saat çarpıştı .Kimsenin burnu kanamadı.

o rumun sayesinde köy kurtuldu. İyi kötü bu olayları yaşadık ta ki Barış Harekâtı olsun ve kurtulalım rumun zulmünden.

Minareliköy

1929

ŞEVKET FEDAİ'NİN 1974'LE İLGİLİ ANILARINDAN

15 Temmuz 1974'de Makarios Grivas'ın olayları çıktı. Bu darbe çıktığı zaman, biz halk olarak savunmamızı yapmak zorundaydık. Bundan geri dönüş olamazdı . Bu arada ben ve arkadaşlarım kasabadaki Dr. Ali İhsan'a gittik. Bize dedi ki Türkiyeyi isterim çıksın adaya. Bizlere köyümüze gitmemizi ve yolda dikkatli olmamızı söyledi. Atar topar köyümüze döndük

20 Temmuz günü Barış harekâtı başladı. Biz köylüler olarak korku içinde yaşıyorduk. Rumların bize saldıracaklarını düşünerek günlerimiz bir bekleyiş içerisinde geçiriyorduk. Hepimis sabaha kadar ayakta , ayaklarımızdan potinler çıkmaksızın bekliyorduk. Birkaç gün geçtikten sonra , çatışmaların durduğunu duyduk Normal hayata geri dönmeye başladık. Geceleri köylüler sırayla nöbet bekliyordu.

8 Ağustos'a gelmeden Cilinya köyünün ileri gelenleri Laona isminde bir yere gelip teslim olmamızı söylediler biz teslim olmayacağımızı söyledik. Teslim olmamız için Birleşmiş Milletleri gönderdiler. Kahvede otururken Birleşmiş Milletler gelerek bize bunu söyledi. Teşkilat başkanı Fikri bey bunu reddeder . Hep bir ağızdan teslim olmayız çarpışacağız dedik . Hepimiz mevzilendik elimizde 15 tane piyade , 3 tane siten ve brenimiz vardı. 8 Ağustos'da rumlar bize ateş açmaya başladılar. Bütün mevzilerimiz kontrol altındaydı. Kadınlarımız mevzilere kimisi su kimisi ekmek taşırdı. Birkaç saat geçince silahlarımız onlara karşı yetersiz kaldı. Arkadaşlarla anlaşp aynı anda 3 silah birden ateş açmaya başladık ki rumlar elimizde otomatik silah olduğunu sansın elimizde tek bir otomatik silahımız vardı. Çok şükür olsun burnumuz kanamadan köyümüzü savunduk. Bayrak radyosu , sürekli Aydın –Vreçça çarpışıyor diye yayın yapıyordu. Rumlar akşam üstü geri çekildiler. Biz buna şaşırıp ne oldu diye merak ettik. İsmi Lağona olan mevkimize gidip baktık. Orada Rumların

mermilerini bulduk. Rumlar bizden korktu diye düşündük. Zaman geçtikten sonra ne olacağız gibisinden telaş ediyorduk. Bağlarımız , bahçelerimiz kaldı. Bazı köylülerimiz kuzeye geçmeye başlamıştı. Rumlar köyden kaçacağımızı duyunca , elimizdeki malları ucuzdan almaya çalışıyordu. Ben 20 Temmuz günü evlenecektim. Bu durum olunca bütün eşyalarımı , cehizimi ve avadanlıklarımı 300 kırı lirasına verdim. Artık güneyde kalacağız diye ümidimizi kesmiştik. Köyden kaçacağız düşüncesiyle hiçbir iş yapmıyorduk. Rumların yine ateş açabileceklerini düşünerek günlerimizi korku içinde geçiriyorduk.

Eylül ayı içerisinde idi. Daha harekât tam bitmemişti. Bazı köylüler yola koyulduk. Eşimi köyde bırakmışım. Aydın köyüne kadar geldik. Aydın köyü düşmüş durumdaydı. Orada Ahmet Kelebeş isminde yaşlı bir adam vardı. Ondan bizi Lefkoşa'ya götürmesini istedik. Toplam 12 arkadaş idik. Önde keleş dayı arkasından biz, yaya olarak Vreçça'dan Ayanni'den geçip Aynikola deresine indik. Oradan bir toprak yola çıktık. Yürü yürü en nihayet bir dağın içine geldik. Önümüzde koca bir asfalt vardı. Burası Yeraces mevki idi. Arabalar önümüzden geçiyordu. Boşluğu bulup karşı tarafa atlادık. Çalılıkların içine düştük ve her tarafımız paramparça oldu. Yavaş yavaş sürünerek bir derenin içine indik. Karanlık olmuştu , Biz orada kalıp sabah olmasını bekledik. Sabah kalktığımızda etrafımız dağlık ve tepelik , göz gözü görmüyordu. Yanımızdan dere geçiyordu. O dereyi takip ettik. Daha sonra duraklayıp, öncülüğümüzü eden keleş dayıya nereye gideceğimizi sorduk. Oğlum dedi zamandır gelmedim buralara nereye gideceğimizi bilmiyorum. Keleş dayı da "sokun bana bir bıçak da galayım burda" dedi. Beni bırakın burda siz yolunuza devam edin dedi. Bizler tepeleri aşmaya karar verdik. Bir tepeden öbür tepeye çıkıyorduk. Nihayet bir tepeye çıktığımız zaman arkadaşlara; ben burayı hatırladım dedim. 11 yaşındayken

babamla buradan geçtiğimi hatırladım. Karşıya geçebiliriz fakat önümüzde engeller olduğunu söyledim. Bulunduğumuz yer Karadağ dı. Gece yarısı olmuştu ve geceyi orada geçirdik. Tepenin aşağısına indiğimizde, kendimizi elma ağaçları ekili bir bahçede bulduk. Karşıya baktığımızda bir Rum polisinin olduğunu gördük. Polisin arkasından dolaşp , çamlığın içerisine saklandık. Orada sabahladık. Kalktığımızda ortalık apaydınlıktı. Karşıya geçerek Lefke'ye vardık. Yolda bizden ayrılan keleş dayı meğerlim bizden önce Lefke'ye çıkmıştı. Oradaki komutanlara bizim geleceğimizi söykemişti onlarda buna karşı mevzilenmişlerdi. Kendimizi sanki teslim olacakmış gibi önümüzde bir engel varmış gibi hazırlıyorduk. İlerlerken karşımıza Rum bayrağı çıktı. Hepimiz birden yere yattık. Bayrağın altında asker nöbet bekliyordu. Yanımda olan arkadaşsa ses çıkarmasın diye işaret ettim. Gömleklerimizi çıkartıp sallamaya başladık. Askerin bizi gördüğünü zannetmiştik. Sonradan askerin bizi görmediğini anladık. Karşımızda mayın tarlası olduğunu anladık. Yavaş yavaş sürünerek burayı da geçtik. Kendimizi Türk askerinin yanında bulduk. Sevinçten ağlıyorduk. Komutanlar bizleri alıp sorguya çektiler. Oradan akra balarımızın yanına gittik.

Çok geçmeden 20 gün sonra köyde kalan eşimi almak için tekrar köye yayan olarak döndüm. Karımı alıp kuzeye geçirdim. Artık 2.harekât tamamlanmıştı. Herşeyimizi güneyde bırakarak barış içinde bir hayata başladık.

Minareliköy

1952

YER ADI DİZİNİ

Amerkat	6	Pirga	12
Aynanna	12	Sevda	12
Akhisar	12	Serdarlı	25
Alefkayası	26	Türkiye	34
Ayanni	32	Vuda	13
Aydın	34	Voni	30
Aynikola	35	Vreçça	6
Başpınar	3	Yeniceköy	25
Balyanbela	15	Yeraces	35
Beyköy	28		
Cilinya	6		
Ciyas	16		
Cihangir	25		
Düzova	25		
Ergazi	8		
Flippo	32		
Goşşi	24		
Gonedra	28		
Harçez	15		
Hamitköy	19		
Haspolat	26		
İngiltere	9		
Kukla	15		
K.Kaymaklı	17		
Lefkoşa	10		
Larnaka	25		
Lokobis	21		
Lefkonuk	25		
Lefke	26		
Lağona	34		
Mazeri	15		
Marato	25		
Pentalya	6		

KİŞİ ADI DİZİNİ

Ahmet	6
Arif	10
Anderya	14
Bülent	30
Burhan	13
Canip	6
Danış	8
Dimitri	14
Fikri	15
Grivas	32
Hulus	6
Halil	28
İzzet	15
İbrahim	13
İhsan	15
Kemal	12
Kemal	24
Mehmet	15
Makaryos	15
Mehmet	28
Nasip	10
Ristangero	29
Rauf R. Denktaş	25
Semih	8
Sevim	17
Semih	21
Salih	15
Yerakli	32
Yalçın	8
Yorgi	13
Yorgi	14